

Karawancken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosilce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,12 za milijmeter stolpec

Štev. 19.

Krainburg, 22. oktobra 1941

1. leto

Nezadržljivo prodiranje proti kotlini Doneca

Uspešne operacije na vseh frontah - Uspeh dvojne bitke pri Vjasmi in Brjanskem Mornariško in zračno brodovje v boju zoper britansko plovbo

Iz Führerjevega glavnega stana, 21. oktobra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 20. oktobra naznanilo:

Na jugovzhodu fronte prodirajo nemške, italijanske, ogrske in slovaške divizije nezadržljivo proti industrijskemu ozemlju v kotlini Doneca. Tudi na drugih odsekih fronte potekajo operacije uspešno.

Luftwaffe je na celokupni vzhodni fronti uspešno napadala v vojni važne železniške proge in prometna križišča.

Na jugovzhodu, jugu in jugozahodu britanskega otoka so bila bombardirana pristanišča in v vojni važne naprave. V morskem okolju kanala sv. Jurija so bojna letala povzročila požar na neki večji trgovski ladji.

V severni Afriki so nemška bojna letala dne 19. oktobra in v noči na 20. oktobra z dobrim uspehom napadla pristaniške naprave v Tobruku.

Sovražnikovega poleta nad ozemljem Reicha ni bilo.

Zmaga pri Brjansku in Vjasmi

Velikanske izgube boljševikov

Iz Führerjevega glavnega stana, 21. oktobra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 19. oktobra naznanilo:

Med azovskim morjem in Donecom uspešno napreduje preganjanje poraženega sovražnika. Skupine orožja so v hišnih in pouličnih bojih zavzele pristaniško mesto Taganrog.

Na Krimu so bila v zadnji noči bombardirana sovjetska letališča.

Kakor je bilo priobčeno že v posebnem poročilu, je dvojna bitka pri Brjansku in Vjasmi zmagovito končana. Pod vrhovnim poveljstvom Generalfeldmarschala von Bock so čete nemške vojske v najožjem sodelovanju z zračnim brodovjem Generalfeldmarschala Kesselring uničile sovjetsko vojaško skupino maršala Timošenko obstoječo iz 8 armad s 67 divizijami strelcev, s 6 konjeniškiimi, 7 oklopnimi

divizijami in 6 oklopnimi brigadami. Čiščenje bojišča je v bistvu zaključeno.

V včerajšnjem posebnem poročilu objavljene številke so se med tem zvišale na 657.948 ujetnikov, 1241 oklopnih bojnih vozov in 5396 topov. Nepregledni vojni material je bil uplenjen ali uničen. Krvave izgube sovražnika so zopet težke.

Pri izvršitvi teh operacij so bile udeležene armade Generalfeldmarschala von Kluge, generalobersta von Weichs in Strauss kakor tudi oklopne armade generaloberstov Guderian, Hoth, Höpner in generala oklopnih čet Reinhardt.

V boju proti Veliki Britaniji so bojna letala v noči na 19. oktobra bombardirala pristanišča na angleškem jugovzhodnem obrežju. Nastalo je več požarov.

Sovražnikovih poletov nad ozemljem Reicha ni bilo.

60.000 brt iz nekega konvoja je bilo uničenih

Novi napadi zračnega brodovja na vzhodu

Iz Führerjevega glavnega stana, 21. oktobra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 18. oktobra naznanilo:

Napadalne akcije na vzhodu potekajo po načrtih. — Bojna letala so pri dnevu bombardirala pristaniške naprave v Murmansku in v vojni važne naprave v Moskvi in okrog nje. Tudi v zadnji noči so bili zračni napadi naperjeni proti Moskvi kakor tudi proti oskrbovalnim napravam v Leningradu.

Kakor je že objavljeno v posebnem poročilu, je bil konvoj, ki je plul od severne Amerike proti Angleški in ki je bil močno zavarovan, po vstopu v blokadno ozemlje

prijet po nemških podmornicah. V večdnevni žilavih napadih so podmornice potopile deset nasprotniških trgovskih ladij s skupno 60.000 brt. med temi tri polno natorjene tankerje. V nočnem boju proti zavarovalnim bojnim silam sta bila potopljena dva sovražnikova rušilca.

Pred Gibraltarjem je neka nemška podmornica potopila neko sovražnikovo ladjo.

Bojna letala so na angleškem jugovzhodnem obrežju bombardirala več pristaniških naprav in potopila neko trgovsko ladjo s 4000 brt.

Sovražnikovih poletov nad ozemljem Reicha ni bilo.

Sovjetske ladje za pobeg pred Odeso bombardirane

6 ladij z 30.000 BRT je bilo potopljenih

Iz Führerjevega glavnega stana, 21. oktobra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 17. oktobra naznanilo:

Pod poveljstvom državnega vodje Rumunije, maršala Antonescu, je neka rumunska armada, ki jo je vodil zborni general Jacobici in ki so jo podpirale le maloštevilne posebne skupine nemške vojske in nemškega zračnega brodovja, dne 16. oktobra zavzela mesto in luko Odesa. S tem so bili zmagovito zaključeni več mesecev trajajoči težki boji proti v globoko razvrščenih vojni postojankah pred Odeso ustavljajočemu se nasprotniku. Pregled plena še ni mogoč.

Z Odeso je bil sovražniku iztrgan pomemben industrijski centar, eno njegovih najvažnejših mest in največja luka na Črnem morju.

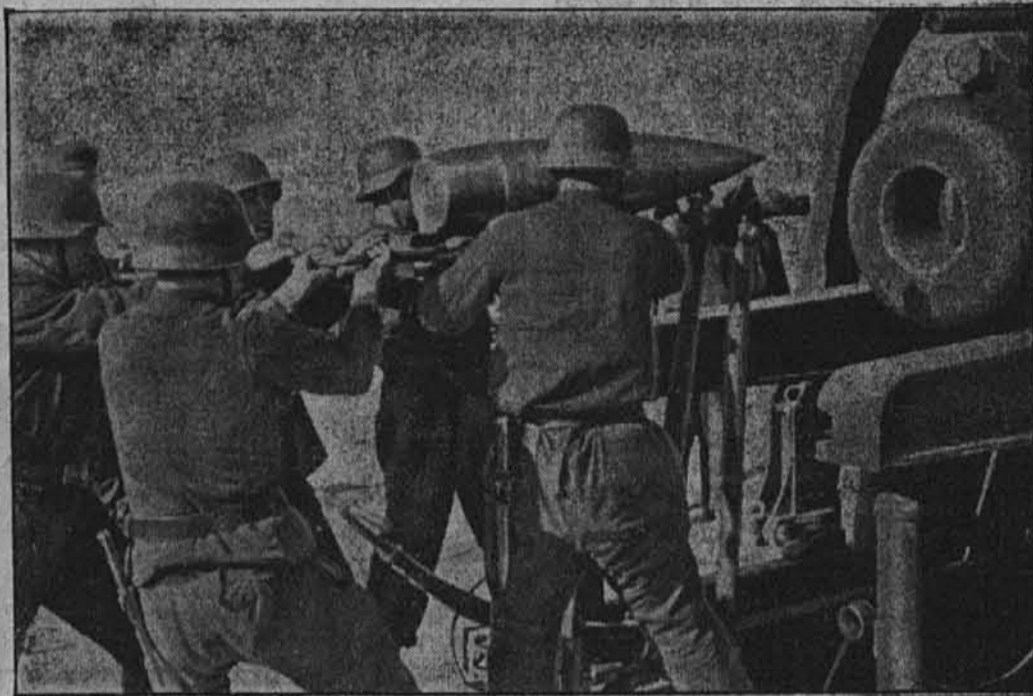
V morskem okolju pred Odeso je nemška

Luftwaffe z velikim uspehom napadla prevozne ladje iz mesta bežečega sovražnika. S polnimi zadetih bomb je potopila šest trgovskih ladij s skupno okrog 30.000 brt. Osem nadaljnjih velikih ladij je bilo težko zadetih in en sovjetski brzi čoln uničen.

Na severnem odseku vzhodne fronte so se čete španske legije uspešno udeleževale bojev. V ostalem potekajo operacije na vzhodu po načrtih.

Uspešni napadi iz zraka so bili včerajšnjega dne in v zadnji noči naperjeni proti v vojni važnim napravam v Moskvi. Tudi Leningrad je bil v noči na 17. oktobra ponovno bombardiran.

Pred izlivom Humbera in zapadno otokov Scilly sta bili vsled bombnih zadetkov potopljeni ena velika trgovska ladja in ena nadaljnja ladja s 1500 brt. Na angleškem jugovzhodu in zahodnem obrežju so bojna

Namembna postaja: Leningrad

Stiri cente tehta ta »troha«, ki je namenjena utrdbam mesta na Nevi.

(PK-Aufnahme, Kriegsbericht Ebert, Atl., Zander-Multiplex-K.)

letala vrgla bombe na sovražnikove pristaniške naprave.

Nekaj britanskih bombnikov je v zadnji noči metalo v zapadni Nemčiji razstrelilne in zažigalne bombe. V nekaterih krajih so nastale neznatne škode. Eno sovražnikovo letalo je bilo sestreljeno.

Diplomati zapuščajo Moskvo

New-York, 21. oktobra. »United Press« javlja iz Londona, da so ondodni inozemski krogi potrdili, da je diplomatski zbor zapustil Moskvo in se podal v Kasan. Prestala je sleherna neposredna poročevalna zveza z Moskvo.

Associated Press javlja iz Teherana, da so stanovajske prilike v Kasanu trenutno izredno slabe. Mesto da je prenapolnjeno od ranjencev in z živili je bilo v Kasanu težko že v avgustu. Jutranji listi v New-Yorku prinašajo to poročilo v velikanskem formatu.

Prvi podčastnik s hrastovim listom

Berlin, 21. oktobra. Führer je podelil Oberfeldwebelu Hoffmannu, vodniku letala v nekem oddelku lovskega brodovja, povodom njegove 62. zmage v zraku hrastov list k viteškemu križcu železnega križa in mu poslal sledečo brzojavko:

»Hvaležno uvažujmo Vaše junaško delo v boju za bodočnost našega naroda. Vam povodom Vaše 62. zmage v zraku podelim kot 36 vojaku nemške oborožene sile hrastov list k viteškemu križcu železnega križa.
podp. Adolf Hitler.«

Odesa glavno mesto Transilistrije

Bukarest, 21. oktobra. Vodja države maršal Antonescu je izdal dekret, dateran iz velikega glavnega stana, po katerem je Odesa pridružena upravnemu ozemlju preko Dnjepra in določena za glavno mesto Transilistrije.

Berlin. Reichswirtschaftsminister in Reichsbankpräsident dr. Funk je v nedeljo dospel v Rim, kjer sta on in italijanski trgovski in valutni minister Riccardi takoj pričela razgovor. Dr. Funk je prebivalstvo Rima prisrčno pozdravilo.

Roosevelt in vojna

Dr. O. S. Krainburg, 21. oktobra.

V mesecih in tednih pred izvolitvijo predsednika združenih držav se je Roosevelt na vse mogoče načine zaklinjal, da bo držal Ameriko izven vojne, ako ga v tretjič izvolijo za predsednika. Tudi Willkie, njegov protikandidat z zelo dobrimi izgledi, je bil v volilnem boju na svojo zastavo zapisal krilatico o nevtalnosti. Tako on, ki je bil v volilnem boju podlegel, kakor tudi Roosevelt, ki se je kot prvi predsednik USA trikrat vselil v Belo hišo, sta po volitvah temeljito spremenila njuno mnenje in se je prvi svojemu naprotniku kot sodelavec stavil na razpolago. In oba danes poznata samo eden in isti cilj: Amerika naj se končno zaplete v vojni metež!

Da je ameriški narod drugačnega mnjenja nego njegov predsednik in da noče, da bi zopet kakor v svetovni vojni kri njegovih sinov tekla za tuje interese — tokrat kakor takrat za britanski empire, to se pravi za anglosaksonsko-židovsko velebankarstvo in težko industrijo — in da je Roosevelt za to vedel, dokazuje predsednikovo zadržanje pred volitvijo. Čim najbolj se je izogibal, da bi tudi le z besedico razodel množici volilcev svoje pravo mišljenje in svoje pravo stremljenje, da v interesu po njem nameravane ščuvalne politike se je popel do kampanje z lažmi in zgodovinskem obsegu. Ako tega ne bi bil storil, ne bi bil vnovič izvoljen in njegove sanje o svetovnem gospodstvu, bi na hip bile končane. Z njegovim odstopom od političnega pozorišča pa bi bile uničene tudi nade židovskih bankarjev, da jim bo cvetel krvavi posel.

K osebnim vzrokom, k boleštni častihlepnosti, ki Roosevelta priganja v vedno bolj nevarno politiko, pridejo še važni nevtralni politični vzroki. S svojim stremljenjem, da bi Ameriko dovedel v novo periodo prosperitete, je utrpel klavni brodolom in državo spravil v gospodarske težkoče, ki jim ni več kos. Tako pa poskuša, namesto da bi rešil gospodarske in socialne probleme, ki vedno bolj mogočno vstajajo pred njim, da z vojno sanira propali sistem in njega nosilcem kratki nakloni nove milijone.

Ali je to za dobrobit ameriškega naroda koristno ali ne, zato se mister Roosevelt niti malo ne briga, kakor je tudi popol-

Japonska nova vlada že uraduje

Radijski nagovor predsednika vlade, generala Tojo

nomu ravnodušen glede učinkov njegovega postopanja v ostalem svetu. Njemu je glavna stvar, da sebi in svojim židovsko-plutokratskim zapletnikom, ki so ga zapletli v nerazrešljivo mrežo nakloni nove milijonske dobičke. Značilen za to stališče je odgovor na zelo mučno vprašanje, ki so ga nedavno nanj stavili v konferenci tiska v Beli hiši. Roosevelta so tam vprašali, kaj namerava storiti, da omeji vojne dobičke? Ako je kdo na to pričakoval, četudi ne popolnoma jasen odgovor, je bil takoj podočen od drugačnom, kajti predsednik je sploh odklonil, da bi dal odgovor na to vprašanje.

Kaj pa naj tudi reče, ko je vendar njemu in njegovim židovskim svetovalcem samo na tem, da napravijo mastno kupčijo! In take mastne kupčije se nadeja iz vojne, ki bi jo skupno z Angliji vodil proti Nemčiji in Italiji, proti nastajajoči novi Evropi, katere prvi obrisi že postajajo vidni. Na isti črti so bila njegova krčevita stremljenja, da popolnoma od ravi preluknjani zakon o nevtralnosti, da ameriški narod napravi bolj razsvetljenega za vojno in da ustvari vmesni dogodek z Nemčijo. Ni mu na tem, da čimti s obarativno trgovskih ladij življenja in lastnino državljanov ameriških držav, ampak nadeja se, da bo tako prišlo do incidenta, ki ga bo spravil v tako nujno zločeno strelsko vojno. In to je za njega za njegove ravno tako brezvestne židovske manipulacije in priganjaje, najboljša priložnost, da na stroške milijonov ljudi pridejo do velikanskega obogatitja. Da se pa pričakovanih dolarskih milijonov drži kri, kaj naj to briga človekoljubnega predsednika v Beli hiši? Da pa je pretežna večina ameriškega naroda proti vsaki strelski vojni in da bo tako tudi ostala, to pomeni za pravega demokrata samo majhno nepotno napako, ni pa zanj vzrok, ki bi ga mogel preprečiti v njegovem odgovornosti polnem početju, katerega se zaveda.

Angleško gospostvo v Indiji se mrtva

Stockholm, 20. oktobra. Neki švedski časnikar, ki je obiskal indijskega voditelja Mahatma Gandija, piše v listu »Dagbladet« med drugim:

Kljub svoji visoki starosti je Gandi še vedno izredno živahen in čil in se z nezmanjšano vztrajnostjo bori za pravice svojega naroda. Z nekaterimi svojimi so-mišljeniki se je zatekel v neko indijsko mesto, kjer živi v skromni hišici.

V razgovoru z dopisnikom švedskega časopisa ni hotel dati nobene izjave o sedanjem svetovnem položaju, pač pa je poudaril, da se morajo vsi narodi, ki si jih je podvrnila Velika Britanija, lotiti pasivne rezistence v znak protesta nad angleškimi gospodovalci. Izrazil je upanje, da se bodo Angleži hočeš nočeš nazadnje le morali umakniti iz Indije.

Grad Dürande

Pripovedka Jos. v. Eichendorffa

Sedaj je Renalda nekoliko zbegalo, ko je med spremstvom zapazil tudi grofa Dürande, ki je ravno kakaj pošepetal neki mladi lepi dami. Vedno bolj in bolj so se približevala tafetna oblachila. Renald je mogel razločno slišati, da je dama, prizdignivši oči proti Dürandu, tega nagajivo vprašala, kaj le vidi v njih, da ga tako prestrašijo. »Divne poletne noči iz moje domovine,« je raztreseno odgovoril grof. S smehom se je gospodična nato obrnila, Renald se je prestrašil, njeno temno oko je bilo kakor Gabrielino v veselih dnevih — srce mu je hotelo počiti.

Pri tem je bil pozabil na vse drugo, kralj je bil že skoraj mimo; sedaj se je prerival za njim, nek Švicar ga je pa s partizano sunil nazaj, obupno je potem še enkrat rinil naprej. Tu ga zapazi Dürande, ki osupne en trenutek, potem pa se hitro zbere, naglo zagrabl vsljivca za prsi in ga izroči prihitvajoci straži. Kralj se zaradi tega hrupa vprašajoč obrne. — »Nek blaznež,« mu odgovori Dürande.

Tačas so vojaki obstopili nesrečneža, radovedna množica, ki ga je imela za norega, se je plašno umaknila, in tako so ga brez ovire odgnali. Slišal je za seboj še šumenje vodomatov, sredi tega pa smeh in kramljanje dvorjanov v toplotnem ozračju; ko se je pa enkrat ozrl nazaj, se je bilo že vse obrnilo zopet proti vrtu, le en obraz iz množice je bil nazaj obrnjen in z iskrecimi pogledi bistro gledal za njim. Zdrnil se je, meneč, da prepozna proroškega tujca iz bratrandeve krme.

Tokio, 21. oktobra. Kakor javlja agentura Domei, je vojni minister v kabinetu Konoye, general Tojo, skoro v rekordnem času sestavil novi kabinet. Kabinet Tojo je dobil pooblastilo, da »narod dovede do mira ali ga povede v vojno«. Smatrajo, da je kabinet Tojo vlada, »ki je tako močna kakor doslej še nobena druga vlada«. Na podlagi posebne odloka cesarja (Tenno) bo ministrski predsednik, general Tojo, ki je bil od generalnega poročnika povišan za generala, še nadalje ostal v vojaški aktivni službi. Tenno je generala Tojo v soboto ob 15. uri potrdil na položaju. Svečana postavitve novih članov kabineta se je vršila eno uro pozneje v cesarjevi palači.

V zvezi s prvo sejo novega kabineta je ministrski predsednik Tojo na kratko posnel in ponovil vodilne nagibe japonske politike sledeče.

1. Uspešno dokončanje konflikta s Kinom;
2. ustvaritev velikoazijskega skupnega življenjskega prostora kot prispevek k svetovnemu miru;
3. na zunaj ojačenje odnosov k silam osi;
4. na znotraj ojačenje vojnega ustroja in mobiliziranje vseh sil.

Kakor javlja agentura Domei, vzbuja v političnih krogih japonskega glavnega mesta posebno zanimanje oseba novega ministra zunanjih zadev Šigenori Togo. Togo je bil rojen leta 1882., se je leta 1908. posvetil diplomatski karieri in mu je bila po končani svetovni vojni po cesarski japonski vladi poverjena priprava za obnovo diplomatskih odnosov z nemško državo. Ko je bil kot drugi tajnik poslaništva 2 leti deloval v Berlinu, je bil pozvan nazaj v Tokio in tam dobil vodstvo pododdelka v evropsko-azijskem odseku zunanjega ministrstva. V letu 1925. se je Togo kot prvi

tajnik poslaništva podal v Washington in bil potem od 1929 do 1933 kot svetnik poslaništva vdrugič v Berlinu.

Nato je postal ministerjalni direktor evropskega oddelka v tokijskem zunanjem ministrstvu. Po štirih letih je bil imenovan za poslanika v Berlinu, kamor je dospel 24. septembra 1937. Šigenori Togo, čigar žena je Nemka, je že v svoji lastnosti kot direktor evropskega oddelka, odločilno sodeloval pri sklenitvi nemško-japonske antikointernske pogodbe. Že po 13 mesecih je Togo v oktobru 1938 zapustil Berlin in šel kot japonski poslanik v Moskvo.

Novi kabinet Tojo je bil od celokupnega japonskega tiska izredno prijazno sprejet.

Novi japonski ministrski predsednik, general Tojo, je že v soboto v eni objavi ugotovil, da bo Japonska tudi za naprej prispevala k ohranitvi svetovnega miru z nadaljevanjem svoje temeljne politike s tem, da bo uredila prigradek s Kinom in ustvarila sfero za vzhodno azijski dobrobit. »Na znotraj moramo okrečiti naše vojno gospodarstvo, na zunaj pa morajo postati še tesnejši odnosi z našimi sopogodbenci.« Tojo je pristavil: »Trdno se zanašam, da bomo dosegli te cilje s trdo odločnostjo vsega naroda.«

Ministrski predsednik je še dejal: »Pozivam ves narod, da brez pridržka sodeluje, in prosim, da zaupa vladi in tako upraviči 300 let staro tradicijo Japonske, ki je bila tako slavna.« Podčrtal je potem, da se da sedanja kriza, pred katero stoji Japonska, premagati tako, da se naglo izvedejo primerni ukrepi in končal: »Pripravljen sem, da v svoji lastnosti kot ministrski predsednik storim vse, kar je v moji moči, da vodim državno politiko.« Tojo je to izjavo nekoliko pozneje prečital v radiju za ves narod.

Zed. ameriške države so sklenile, da se oborožijo trgovske ladje

Roosevelt je podpisal zakon o zasegi

Berlin, 21. oktobra. Z 251 proti 138 glasovi je bila reprezentančna zbornica sprejela predlog, da se oborožijo trgovske ladje ameriških zedinjenih držav. Pred tem je zbornica z 257 proti 136 glasovi odklonila predlog opozicije, da se ta nazvet vrne za nadaljnje obravnavanje odboru za zunanje zadeve. Zakonski predlog gre sedaj na senat.

S tem, sicer pričakovanim sprejetjem tega predloga na izpremembo zakona o nevtralnosti je reprezentančna zbornica vnovič zavzela stališče za politiko vlade. Kdaj podvzame Roosevelt prihodnji korak? Kakor znano je razen oborožitve trgovskih la-

no obrambo potrebni material, je po porodij zahteval tudi pristajanje v lukah vojakovskih se držav — mišljene so bile s tem angleške. Ko je pa preizkusil razpoloženje v državi, se je Roosevelt tej zadnji točki odrekal, saj je postojala nevarnost, da mu večina brez nadaljnega ne bi sledila na tej poti do konflikta. Ker pa je doslej korak za korakom preluknjaj politiko nevtralnosti zedinjenih držav, ne bo ostal pri tem, kar je sedaj dosegel. Kedaj torej, vprašamo ponovno, bo sledil prihodnji napad na zakon o nevtralnosti

Zakon o zasegi, ki pooblašča vlado zedinjenih držav, da lahko rekvirira za narod-

de dejal Renald. »Utrujen sem, rad bi v hišo.« — Logar ga je pomeril od pete do glave, ni ga več spoznal. »Z Renaldom je zdavnaj končano,« je potem odvrnil, »odšel je v Pariz in se tam mešal med sumljivo sodrgo in puntarje, to vemo prav dobro, sedaj je grof meni podelil njegovo mesto.« — Nato je Renald pokazal pot ob robu gozda do krme in zaloputnil okno.

Oh! Tako torej! je pomislil Renald. Takrat je zagledal svoj vrtič, češnje, ki jih je bil nasadil, so bile že v polnem cvetju, bolelo ga je, da v svoji nedolžnosti niso vedele, za koga cveto. Medtem se je bil njegov stari pes čuvaj s silo utrgal s konopca, dobrikojač se poskakoval k njemu navzgor in v dolgih radostnih skokih krožil okrog njega; ljubkal se je z njim kakor s starim zvestim prijateljem. Potem se je naglo obrnil k hiši; vrata so bila zaklenjena, odrinil jih je s silnim udarcem z nogo. Znotraj je pa logar med tem ukresal ogenj. »Gospod Bog!« je prestrašeno zaklical, ko je stopil nasproti in pri odsvitju svetiljke hipoma spoznal divjega Renalda. Renald pa se ni brigal za to, ampak segel po puški, ki je visela nad posteljo ob steni. »Malopridnež,« je dejal, »to lepo puško zanemrajaš, da se tako zaprašaš!« Logar, ki je postavil svetiljko na mizo in bil na skoku, da pobege skozi okno, se je z negotovimi pogledi oziral na groznega gosta. Renald je opazil, da se trese. »Ne boj se,« mu je rekel, »tebi ne storim ničesar, kaj pa ti moreš za to! vzamem si le puško, ki jo imam po očetu, moja je in ne grofova, in kakor gotovo je še stari Bog v nebesih, tako si bom poiskal tudi tvojo pravico, pa makar jo držijo zapečateni v jabolku stolpa na Dürande, to povej grofu in vsakomur, kdor še hoče to vedeti.« To reki je zažvižgal psu in stopil zopet

čilu Associated Press predsednik Roosevelt podpisal.

Zakon predpisuje, da naj predsednik odloča, da-li je rečeni material nujno potreben. Ako se glede plačila ne doseže sporazuma, se plača odškodnina vztrežno tržni ceni.

Nemški poslanik v Nankingu

Berlin, 21. oktobra. Führer je na predlog Reichsministra za zunanje posle v Ribbentrop postavil poslanika Stahmer za nemškega poslanika v Nankingu.

Po svetu

Berlin. V kratkem se bo Reichsfinanzminister grof Schwerin Krosnigk podal kot gost bolgarske vlade v Sofijo in tam za časa svojega bivanja imel predavanje o neki gospodski snovi.

Zagreb. V nemškem domu v Zagrebu se je izvršila ustanovitev Landesjugendgruppe der Ausandsorganisation der NSDAP in Kroatien, ki so ji razen zastopnikov Hitlerjeve mladine, stranke in vojaštva prisostvovali člani mladine ustašev.

Zagreb. Po naredbi zagrebškega nadšupana so sedaj pričeli s porušenjem zagrebške sinagoge (molilnice za žide).

Konvoji...

Dovolite, da se predstavim: angleški konvoj sem, ki je pred 22 dnevi odplul iz Amerike. (Marc Aurelio)

Hauptschiffleiter: Dr. Otto Schedl.

ven v gozd, kjer ga je logar ob zmešanem pobilskavanju kmalu izgubil izpred oči.

Medtem so na gradu Dürande mirno naprej brneli uteži stolpne ure, ura pa ni več bila in zarjaveli kazalci se niso več premaknili z mesta, kakor da je čas zaspal na starem dvorišču ob enoličnem šumenju studencev. Zunan, le tu pa tam medlo razsvetljen po daljnem pobilskavanju, se je razprostiral vrt z divotnimi oblikami dreves, kipi in usahlimi kronicami, kakor okamenel v mladem zelenju, ki se je v toplotni noči od vseh strani veselo vzpenjalo čez vrtno ograjo in se ovijalo stebrov napol razpadlih utic, kakor da si hoče sedaj pomlad vse osvojit.

Posli so pa postajali na terasi v tajinstvenih pomenkih, kajti tu pa tam je bilo opaziti požare v daljini; punt je naraščal in se že vedno bolj približeval preko samotnih gozdov od grada do grada.

Takrat je bolani stari grof ob običajni uri sam sedel pri kosilu v dvorani prednikov, visoka okna so bila trdno zaprta, zrcala, postavci in marmornaste mise so stale nepremaknjene okoli kakor v starih časih, nihče ni smel, ako ni hotel priti pri njem v nemilost, omenjati novih dogodkov, katere je zaničljivo preziral. Tako je sedel v državni opravi, razčesan, kakor nalipan mrtev, pri bogato obloženi mizi pred srebrnimi lestenici in prebiral v starih zgodovinskih knjigah, spominjajoč se svoje bojne mladosti. Strežniki so molče hitali po gladkih tleh sem ter tja, le skozi razpore oknic se je kdaj pa kdaj videlo svit oddaljene blištarice v oblakih in vsake četrte ure je v stranski sobi škripavo usekala ura s piščalci tes svirala en stavek iz nekega starega opernega napeva.

(Nadaljevanje sledi.)

Slike svetovnih dogodkov

Padec Odese

(Atlantic, Zander-Multiplex-K.)

Pogled na luko Odese.

V prvih vrstah fronte

Da se pri napadih Luftwaffe spozna sprednje nemške vrste, so v prvi vrsti nahajajoči se pešci razpoložili banderne rute.

(PK-Aufnahme, Kriegsberichtler Weber, PBZ., Zander-Multiplex-K.)

Očiščevalna kopeli v kopanji

ukrajinskega vaškega ribnika je prava dobota za četveronožne tovariše naših vojakov.

Nemška zmaga navzhodu

Ogromno prodiranje nemških čet, velikanske številke ujetnikov in ogromne količine plena nazorno izhajajo iz tega narisa.

(Atlantic-Michatz, M.)

Vodja romunske države Antonescu navožnji na fronto

Pod njegovim poveljstvom stoji romunska armada, ki je zasedla pristaniško mesto ob sodelovanju nemških čet.

(Scherl, Zander Multiplex-K.)

Trije odlikovanci z viteškim križcem zmagovitega obrambnega topništva Flak iz bitke pri Solumu: Oberleutnant Schwabach, Hauptmann Fromm in Wachtmeister Melzer. — (PK. Aufnahme: Kriegsberichtler Zwilling, HHL, Zander Multiplex-K.)

Novi pota za izdelavo avtomobilov

Poklicni vozači se morajo nanovo učiti

NSKK prireja sedaj važen tečaj, ki konča z zaključnim izpitom, v katerem morajo poklicni avtovozači in gojitelji plinske in oljnate tvarine pokazati svoje znanje v obratu z generatorji. — Surovina za generatorjevo gonilno tvarino se dovaja.

(Atl., Zander-Multiplex-K.)

Novi japonski ministrski predsednik general Tojo

(Atl., Zander-Multiplex-K.)

Otroški vrtci se zaporedoma ustanavljajo tudi v Südkärnten

Hipni posnetek v otroškem vrtcu v Veldes — Pogled na vzorne dnevne prostore in ravno takšne otroške postelje. (Primerjaj naš članek na strani 5.)

(Foto Ruschnig)

Gospodarstvo

Nemško pravo o davku na promet Oprostitev v veletrgovini

Ponovna izterjava davka na promet bi imela za posledico v mnogih primerih nezaželjeno podraženje važnih surovin, napolizdelkov, živil in krmil.

V smislu splošne gospodarske politike Recha je, da oprosti prometnega davka ali ga zniža za surovine, napolizdelke kakor tudi živila in krmila pod gotovimi pogoji v svrhu zagotovitve prehrane in zalog surovin.

Davka proste so tako zvane priključno uvozne dobave (Einfuhranschluslieferungen) (podaljšan uvoz in prva dobava izven morske luke) in veletrgovinske dobave važnih surovin in napolizdelkov; davčno olajšane, t. j. z nižjim davčnim postavkom obložene so vele trgovske dobave drugih predmetov.

Podaljšan uvoz

Kot podaljšan uvoz se smatrajo dobave, ki sledijo uvozu v morskem pristanišču, in sicer potrebne surovine, napolizdelki, živila in krmila v veletrgovini v morskem pristanišču.

Uvoz je premikanje blaga iz inozemstva v davčno prometno tuzemstvo. Kot podaljšan uvoz je dobava prosta prometnega davka, ako so dani sledeči pogoji:

1. Predmet se mora nahajati med onimi predmeti, ki so navedeni v tako zvani »Freiliste 2« (podlaga za postavbo davka o prometu). K temu spadajo med drugimi surova kava, kavčuk, semena olja, oljnata sadja vseh vrst, riž, čaj, vino.

2. Mora biti vpeljan iz inozemstva v morskem pristanišču in ne sme zapustiti pristanišča ali kvečjemu za prevoz v drugo pristanišče. Ampak ni treba, da se vpelje ali prepelje po morju. Morska pristanišča in ona, ki veljajo kot taka za dobavo rib, rakovic ali školjk so naštet v § 19. odst. 4. U. St. D. B.

Morska pristanišča veljajo različno od prostih luk (Freihafen) tudi kot prometno davčno pravno tuzemstvo. Dobave v njih so tedaj davku podvržene

Prva dobava v tuzemstvu izven morskega pristanišča

Različno od podaljšane uvoza (§ 4. št. 2 a U. St. G.), ki je pri neomejenem številu dobav pod določenimi pogoji davka prost, se more zahtevati po § 4. št. 2 a V. St. G. samo za prvo dobavo v tuzemstvu izven morskega pristanišča neobdavčenost.

Dobava mora biti prva dobava predmeta, ki se je uvozil v tuzemstvo izven morskega pristanišča. Ako je bilo prej neomejeno število neobdavčenih predmetov uvoženih v morskem pristanišču, je to brez vpliva. Iz izraza »izven morskega pristanišča« ne sledi, da se mora dobaviti predmet preko morskega pristanišča. V smislu oproščevalnega prepisa (Befreiungsvorschrift) je tudi, če se prva dobava v tuzemstvo po uvozu izpelje preko suhe zemlje.

Ako se za to zahteva neobdavčenost, je treba najprej ugotoviti, je li podjetnik res izvršil prvo tuzemsko dajatev.

Pri tem je vprašanje nezogibno, je li izvršil dobavitelj podjetniku svojo dobavo še v inozemstvu, ki je v prometnodavčnem pravu ali v pristaniški postojanki pod pogoji (§ 4. št. 2 a; § 19. U. St. D. B. — podaljšan uvoz). Ugotoviti je treba tedaj kraj dobave predobavitelja (Vorlieferer). Ostali pogoji za zahtevo davčne prostosti so isti, kakor pri podaljšanem uvozu.

Predmet mora biti vpisan v »Freiliste 2«, mora tedaj spadati k potrebnim surovinam, polizdelkom, živilom in krmilom, ki jih označi finančni minister Recha kot potrebne; ne sme biti ne obdelan, ne predelan; mora biti dobavljen v veletrgovini, in ti predpogoji se morajo dokazati na podlagi knjig.

Primeri za podaljšan uvoz in prvo dobavo v tuzemstvu

1. A proda predmet B in ga pošlje po brodarju iz prekomorja v Hamburg-Freihafen na razpolago B. B ga pošlje po železnici C v Augsburg. Dobava A-B-u je izpolnjena z izročitvijo predmeta brodarju; je neobdavčena dobava iz inozemstva. Do-

in so davka proste samo vsled posebne določbe za podaljšan uvoz pod omenjenimi pogoji.

3. Podjetnik mora dobaviti predmet v morskem pristanišču potom veletrgovine.

4. Predmet ne sme biti obdelan ali predelan v tuzemstvu, ako ni obdelovanje ali predelovanje v § 21. U. St. D. B. posebno dovoljeno.

Obdelovanja in predelovanja ne izključujeta davčne oprostitev in sta navedena v seznamu (podlaga 2) k § 21. U. St. D. B. K temu spada n. pr. stiskanje (tolčenje, izžemanje) oljnatih semen in oljnatega sadja, poliranje in glaziranje riža. Predmeti, ki nastanejo iz tega ravnanja, sme obdelovatelj istotako davka prosto dobavljati naprej, medtem ko so nadaljnje uvozne priključne dobave teh predmetov samo tedaj davka proste, ako so zaznamovane v »Freiliste 2«.

Odjemalec nima pravice do davčne oprostitev za dobavo rastlinskega olja, četudi so dani vsi drugi predpogoji, ker so pač omenjena oljnata semena in oljnati sadeži vseh vrst v »Freiliste 2«, toda ne pri stiskanju iz njih nastala rastlinska olja.

5. Gori omenjeni pogoji morajo biti dokazani po vknjiženju. Po predpisih o književnem dokazu mora biti zaznamovano v knjigah, ki se vodijo v Reichu:

1. Množina in v trgovini običajno ime predmeta,

2. dobavitelj in dan dobave podjetniku,

3. morebitna obdelava ali predelava,

4. dan dobave odjemalcu in odjemalec,

5. sprejeto plačilo in dan sprejema; pri obdavčenju po dogovoru dogovorjeno plačilo.

Zaznamujejo naj se tudi: vhodna carinska postaja (Eingangszollstelle), dan uvoza in kraj dobave prejemniku. O vknjiženem dokazu se bo še govorilo v priključku razprav o notranji veletrgovini.

V istem morskem pristanišču ali v raznih je pod omenjenimi pogoji neomejeno število dobav istega predmeta kot podaljšan uvoz davka prosto.

bava B-a C-u velja kot izpeljana z izročitvijo železnici v prosti luki (Freihafen) Hamburg. Dobava se godi ravno tako v davčno prometnem inozemstvu in se ne sme obdavčiti.

2. Podjetnik B v 1. primeru spravi predmet v pristaniško postojanko Hansstadt Hamburgi n ga tam proda D-u. D ga pošlje po železnici ali s brodom E-u v pristaniško postojanko Kiel.

B izvaja dobavo predmeta z izročitvijo v pristaniški postojanki. Kot podaljšan uvoz je dobava davka prosta. Ni važno, jeli prevažal B po železnici ali pa po vodni cesti. Davka prosta je tudi kot podaljšan uvoz dobava D-a E-u, ker D dobavlja še v pristaniški postojanki s pošiljativjo in je število teh dobav lahko neomejeno.

3. Podjetnik E v 2. primeru pošlje predmet iz pristaniške postojanke Kiel po železnici G-u v Wien in G ga proda H-u v Krainburg. Dobava E-a velja kot izvršena z izročitvijo, torej v pristaniški postojanki in je kot podaljšan uvoz davka prosta. Dobava po uvozu izven pristaniške postojanke in tedaj tudi davka prost.

Dobava H-a drugim podjetnikom v pravno-prometno obdavčenem tuzemstvu so davku podvržene dobave, ako jih ne doseže oproščevalna določba.

4. Podjetnik E v 2. primeru prepelje predmet iz pristaniške postojanke Kiel v Wien in dobavlja tam G-u.

Dobava E-a je kot prva tuzemska dobava izven pristaniške postojanke davka prosta, dobave G-a pa so davku podvržene.

5. Podjetnik N v Milanu proda predmet M-u v Radmannsdorf, ga pošlje po železnici. Dobava N-a je neobdavčena inozemska dobava. M je davka prost, ako dobavlja drugim podjetnikom tuzemstva, ker se vrši prva dobava izven pristaniške postojanke.

Ako bi podjetnik N prepeljal predmet v Radmannsdorf in ga tam prodal M-u, potem bi bila njegova dobava M-u že prva davka prosta dobava v tuzemstvu. Dobave M-a bi bile davku podvržene.

Kovinsko in usujarsko gospodarstvo

Po vzgledu Recha

V kratkem bo kovinsko gospodarstvo kakor v Altreich tako tudi v zasedenih ozemljih Kärntna in Krain vodeno po odredbah in objavah Reichsstelle für Metalle. Zbirka naredb bo tvrdkam dana na razpolago.

Pri tem gospodarstvu ste vključeni tudi trgovska odnosno rokodelska zbornica, ker se morajo predlogi na izdajo izkaznic o potrebnih vložiti na industrijsko in trgovsko zbornico Klagenfurt odnosno od rokodelskih obratov na rokodelsko zbornico Klagenfurt. Ti zbornici ste vključeni, da rešite predloge za male konzumente, medtem ko se predlogi velikih potrošnikov in trgovcev z mnenjem pristojne zbornice predložijo naprej na Reichsstelle für Metalle. Prepovedi uporabe iz ozemlja Recha za enkrat v Südkärnten in v Miesstal še ne bodo stopile v veljavo.

Ravno tako bo v kratkem uveljavljeno v

Südkärnten in Miesstal gospodarstvo Recha z usnjem. Predlog za delo v strojarnah kakor tudi predlog za delo usnjeproduktivajočih tovarn in za čevljarstvo rokodelstvo rešuje Reichswirtschaftsministerium, ki bo po odobritvi izdalo tudi naloge. Skupni gospodarski predpisi izdani od Reichsstelle für Lederwirtschaft bodo združeni v en zvezek dostavljeni industrijskim in rokodelskim obratom ter trgovcem z usnjem, tako da se lahko pripravljajo na uvedbo tega gospodarstva.

Zaključek nemško-bolgarskih gospodarskih razgovorov

Jutranji listi v Sofiji poročajo o zaključku nemško-bolgarskih gospodarskih pogajanj in o že izvršenem podpisu dogovora med Nemčijo in Bolgarijo. V vseh velikih vprašanjih je bil dosežen sporazum. Podrobnosti izvoza tobaka v Nemčijo bodo dokončno uredili do konca tekočega leta. Ugotovilo se je, da so se tudi ta bolgarsko-nemška pogajanja vršila v atmosferi popolnega razumevanja in dobre volje obeh držav.

Gospodarska podjetja Delovne fronte

Arbeitsfront (delovna fronta) je skupna organizacija delojemalcev in delodajalcev z razsežnim gospodarskim poslovanjem. Svojo glavno skrb posveča gradnji stanovanjskih hiš in je v ta namen ustanovila do danes 42 družb in 11 posestrimskih družb, ki imajo vsega skupaj 63.000 stanovanj. Razen tega je v gradnji trenutno še 25.000 stanovanj.

Arbeitsfront ima tudi tri velike zavarovalnice z osmimi posestrimskimi družbami. Kapital življenjskih zavarovanj pri teh zavarovalnicah znaša 4 4in pol milijarde mark in obsega 8 in pol milijona zavarovancev. Delovna fronta je lastnica velike banke »Bank der Deutschen Arbeit«, ki je četrta največja banka v Nemčiji.

Nadalje poseduje Arbeitsfront še razna

gradbena podjetja, sedem založništva, lastne tiskarne, knjigovoznice in tvornice za učila. Obenem je lastnica tvornice za ljudske avtomobile »Volkswagenwerk«, lastnica številnih ladij v okviru organizacije »Kraft durch Freude« in tudi lastnica velike ladjedelnice »Vulkanwerft«. Odkupila je znano kopališče »Dianabad« v Wenu.

V zvezi s prenosom premoženja konzumnih združenj na Arbeitsfront, je ta ustanovila tudi posebne zadruge za oskrbovanje konzumov, za izvoz in uvoz, za proizvodnjo konzumnih predmetov itd.

Kakor je razvidno iz teh podatkov, se udejstvuje Arbeitsfront na vseh popriščih ter je postala važen činitelj v nemškem gospodarstvu.

Tečaj RM v jugovzhodnih državah

Kakor znano, je bil tečaj marke v Srbiji in Hrvatski povišan od 17,82 na 20 din, odnosno kun pri istočasnem znižanju tečaja dolarjev od 55 na 50 din odnosno kun, tako da ustreza sedaj tečaj marke in dolarja zlati pariteti. Tudi v Grčiji je bil povišan tečaj marke od prejšnjih 49 do 50 drahem na 60 drahem. Bolgarija in Rumunija pa sta še prej povišali tečaj marke. Sedaj poročajo iz Budimpešte, da je tudi Madžarska odstranila disažijo, ki ga je doslej imela marka na tamošnji borzi, in sicer na ta način, da je ostal tečaj marke nespremenjen, pač pa je bila znižana premija za dolar in ostale valute od dosedanjih 47 do 50% na 21 do 22 %.

S tem je docela odstranjen disažijo nemške marke v državah Vzhodne Evrope.

Šota kot pogonsko sredstvo

V Nemčiji že nekaj časa sem uporabljajo šoto kot kurivo za generatorje. Stvar se je obnesla, zato so v severozahodni Nemčiji začeli na dveh krajih v veliki meri pridobivati šoto samo v ta namen. V bližnji bodočnosti bodo pričeli z rezanjem šote tudi na nekaterih drugih krajih ter uredili primerne naprave za predelavo. V takšnih napravah šoto narežejo na drobne kose in jo očistijo, potem pa jo na določenih razdeljevalnih postajah prodajajo.

Kdor hoče šoto uporabljati kot pogonsko sredstvo za generatorje na lesni plin, mora takšne generatorje opremiti še s posebnim ogrevalnikom.

Dom in polje Proizvodnja jedilnih maščob

Vprašanje oskrbe Evrope z jedilnimi maščobami je povzročilo nekaj časa precejšnje skrbi. Danes lahko trdimo, da je to vprašanje rešeno na povsem zadovoljiv način in sicer s tem, da so začeli v vseh državah gojiti v velikem obsegu oljarice, iz katerih pridobivamo rastlinsko maščobo. Tako je srbsko kmetijsko ministrstvo te dni sporazumno z nemško zasedbeno oblastjo sklenilo poskrbeti, da bo v prihodnjem letu razširjeno predelovanje oljaric; rezervirali bodo 20.000 oralov za kulture sončnic in soje, in sicer predvsem v Mačvi in na področju Morave. Tudi v Rumuniji in Madžarski bodo znatno povečali s pljaricami posejano po-

vršino. Veliko prizadevanje kaže na tem področju Bolgarija, kjer bodo prav tako povečali površino oljaric. Sedaj je bolgarska vlada pozvala tudi vinogradnike, da morajo oddati grozdne pečke, iz katerih bodo pridobivali olje. Za kilogram grozdnih pečk dobe vinogradniki 4 leve.

Prav posebno pa se je razširilo pridelovanje oljaric v Nemčiji, kjer priporočajo predvsem pridelovanje oljnate repice. (Glej »Karawanken Bote« št. 14 od 4. oktobra.) Letos je oljnata repica dala v Nemčiji zelo obilen pridelek. Strokovnjaki trdijo, da nobena druga rastlina ne more dati toliko maščobe kakor repica.

Pomanjkanje železa v Angliji

Pri londonskem kraljevem gradu bodo pobrali vse železne ograje in jih dali v tavarne za izdelavo tankov. Iz teh ograj bodo dobili čez dvajset ton železa. Od ograj v raznih kraljevih parkih so doslej dobili 1200 ton železa. V enake namene bodo pobrali vse železne ograje in vrata po vsej državi, tudi pri cerkvah in pokopališčih, kar priča o velikem pomanjkanju železa v Angliji.

Gospodarske vesti

Neizpremenjeno razmerje dinarja proti R marki. Generalni pooblaščenec za gospodarstvo v Srbiji je zavzel svoje stališče napram različno razširjenim govoricam o izpremembi zamenjalnega razmerja dinarja proti marki in izjavil, da so brez podlage govorice o morebitni izpremembi vrednosti dinarja. Take govorice razširjajo le zlobni elementi. Razmerje dinarja do R marke ostane slej ko prej 1 RM = 20 dinarjev.

50-dinarski bankovci so vzeti iz obtoka. Srbska narodna banka je bila zaradi posebnega povoda primorana, da vzame iz obtoka 50-dinarske bankovce, ki jih je bila jugoslovska narodna banka izdala s dnem 1. decembra 1931. Ti bankovci so z dnem 14. oktobra 1941 izgubili vrednost zakonskega plačilnega sredstva.

Nadaljnje nazadovanje brezposelnosti na Hrvaškem. Število brezposelnih je v mestu Zagrebu od avgusta do septembra še naprej znatno nazadovalo. Konec septembra je znašalo 2049 napram 5000 v avgustu.

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranitelj!

Nemščina metodično in praktično Deutsch methodisch und praktisch

16. LEKCIJA

Lösung der Aufgabe

- I. 1. In der Tasche. 2. Auf dem Tische. 3. Im Garten. 4. Auf dem Boden. 5. Von seinem Freunde. 6. Zum Bahnhof. 7. Ins Zimmer. 8. Meinem Kameraden. 9. Von meiner Nichte. 10. Über Politik. 11. Der Stadt. 12. Auf den Bäumen. 13. Im Korb. 14. In die Küche. 15. Im Schlüsselloch. 16. In das Schlüsselloch.

II. Ich freue mich
du freust dich
er freut sich
wir freuen uns
ihr freut euch
sie freuen sich

ich werde mich freuen
du wirst dich freuen
er wird sich freuen
wir werden uns freuen
ihr werdet euch freuen
sie werden sich freuen

III. 1. Die Bienen sind fleißig. 2. Die Ameisen leben im Walde. 3. Die Bienen machen Honig und Wachs. 4. Der Stich der Wespe ist schmerzhaft. 5. Die Spinnen spinnen Netze. 6. Die Motten zerknüllen die Kleider. 7. Die Seidenraupe macht den Seidenfaden. 8. Sie ist sehr nützlich. 9. Sie nährt sich von Maulbeerblättern. 10. Die Flöhe hüpfen.

IV. 1. Mein Freund und ich
dein Freund und du
sein Freund und er
ihr Freund und sie
unser Freund und wir
euer Freund und ihr
ihr Freund und sie

2. Mein Haus gehört mir
dein Haus gehört dir
sein Haus gehört ihm
ihr Haus gehört ihr
unser Haus gehört uns
euer Haus gehört euch
ihr Haus gehört ihnen

3. Er spielt mit mir
er spielt mit dir
er spielt mit ihm
er spielt mit ihr
er spielt mit uns
er spielt mit euch
er spielt mit ihnen

Pristavljeni pridevnik

1. Določni člen + pridevnik + samostalnik.

Končnice pridevnikov:

Einzahl:	Mehrzahl:
1. Fall -e	-en za vse sklene
2. Fall -en	in spole
3. Fall -en	
4. Fall -en	für das männl. Geschlecht — za moški spol
	-e für das sächl. und für das
	-e für das sächl. und für das
	weibl. Geschlecht — za
	srednji in ženski spol

Pomni: Ravno tako se spreaga pridevnik, ako stoji pred njim: dieser, -e, -es; jener, -e, -es; welcher?, -er?, -es?; jeder, -e, -es; derselbe, dasselbe in mancher, -e, -es.

Einzahl:

1. Fall der tapfere Soldat
2. Fall des tapferen Soldaten
3. Fall dem tapferen Soldaten
4. Fall den tapferen Soldaten

Mehrzahl:

1. Fall die tapferen Soldaten
2. Fall der tapferen Soldaten
3. Fall den tapferen Soldaten
4. Fall die tapferen Soldaten

Einzahl:

1. Fall das schöne Mädchen
2. Fall des schönen Mädchen
3. Fall dem schönen Mädchen
4. Fall das schöne Mädchen

Mehrzahl:

1. Fall die schönen Mädchen
2. Fall der schönen Mädchen
3. Fall den schönen Mädchen
4. Fall die schönen Mädchen

Einzahl:

1. Fall die neue Bank
2. Fall der neuen Bank
3. Fall der neuen Bank
4. Fall die neue Bank

Mehrzahl:

1. Fall die neuen Bänke
2. Fall der neuen Bänke
3. Fall den neuen Bänke
4. Fall die neuen Bänken

Wegen der schlechten Auskunft werde ich nun ins Kino zu spät kommen. Diese teure Miete kann ich nicht bezahlen, ich habe zu wenig Geld. Er liebt die leichte Musik mehr als die schwere. Wer zahlt die neuen Schallplatten? Natürlich der Vater, er muß ja alles zahlen. Bei diesem bösen Wetter bleibe ich lieber zu Hause. Warum machst Du immer den gleichen Fehler? Die deutsche Sprache ist leider sehr schwer. Der Dienstmann trägt den großen Koffer in die Gepäcksaufbewahrung. Ein Teil dieser Arbeit ist sehr interessant. Bitte, wo ist eine Haltestelle der Straßenbahn? Diese guten Äpfel sind aus Kärnten. Wir essen heute in diesem kleinen Gasthause. Wann haben wir wieder eine Deutschstunde? Morgen. Wir bewundern die herrlichen Taten der deutschen Soldaten. Sie bewundert täglich die neuen Modelle in der Auslage. In der heutigen Zeitung können Sie seine Todesanzeige lesen. Die öffentlichen Schulen in Kärnten sind im Juli und im August geschlossen. Er bewundert die bunten Farben des Regenbogens. Was sagen Sie? Bei diesem schlechten Wetter will er auf die Jagd gehen? Wollen Sie neben dem offenen Fenster sitzen? Ich nicht! Ich danke Ihnen für Ihre nette Einladung aber leider kann ich nicht kommen. Diese langweilige Arbeit beschäftigt ihn seit einem Monat. Dieser Junge macht uns viele Auslagen.

Fotografie: der Fotograf, die Belichtungstabelle, die Aufnahme, fotografieren, eine Aufnahme machen, die Zeitaufnahme, die Momentaufnahme, knipsen, der Fotoapparat, der Selbstauslöser, die Belichtung, der Film, einstellen, scharf, die Platte, das Negativ, entwickeln, Glanzpapier, Mattpapier, der Abzug.

Übungssätze: Karl wünscht sich zu Weihnachten einen guten Fotoapparat. Fotografieren Sie? Wohin gehen Sie? Ich gehe zum Fotografen, ich will mich fotografieren lassen. Ich brauche ein Paßbild. Wollen Sie von mir eine Aufnahme machen? (Wollen Sie mich fotografieren?) Ich möchte ein Brustbild für einen Ausweis. Einen Augenblick bitte, wir machen eine Momentaufnahme. Bitte, recht freundlich! So, das Bild ist fertig, in drei Tagen können Sie es holen. Wollen Sie es auf Glanz- oder auf Mattpapier? Lieber auf Glanzpapier. Bitte, machen Sie von jedem Negativ drei Abzüge und je eine Vergrößerung auf Postkartengröße. Heute ist das Wetter sehr schlecht, ich werde eine Zeitaufnahme machen. Wo ist mein Belichtungsmesser? Die Bilder sind leider zu dunkel, Sie belichten immer zu viel! Haben Sie einen Film oder einen Plattenapparat? Bei meinem Apparat kann ich mit Film und mit Platten fotografieren. Arbeiten Sie gut? Na, danke, es geht, ich knipse ein wenig; man tut, was man kann.

Aufgabe.

I. Ändere folgende Sätze um! (Beispiel: der Soldat ist tapfer — der tapfere Soldat). Die Beleuchtung ist gut, diese Freundin ist falsch. Der Einfall ist gut. Das Licht ist hell. Der Ausflug ist schön. Die Zimmer sind bequem. Das Frühstück ist reichhaltig. Die Dienstmänner sind höflich. Die Nacht ist dunkel. Die Landkarten sind genau.

II. Setze in die Einzahl: Die schönen Länder, die hohen Berge, die tapferen Soldaten, die blonden Haare, die guten Mahlzeiten, die schlechten Filme, die leeren Flaschen.

III. Setze in die Mehrzahl: Mit dem Bleistift, mit dem Freunde, mit der Freundin, dem Kaufmanne, auf dem Hügel, in dem Kasten, auf dem Baume, in der Fabrik, beim Arzt.

IV. Übersetze in's Slowenische. 1. Wie geht es Ihnen? Danke, es geht mir gut. 2. Auf Wiedersehn! 3. Wie heißen sie? 4. Woher sind Sie? 5. Herein! Bitte nehmen Sie

3x področja gospodinje

Slovo od poletja — tudi v obleki

Nevarnosti prehodne dobe

Ravno prehodna doba med poletjem in zimo s stalnim menjavanjem vremena vsebuje često težke nevarnosti za zdravje in močan nahod ali lahek želodčni in črevesni katar lahko velikokrat na mah uničijo vse dobrote odpočitka, ki smo jih v nas nakopičili na dragem potovanju v dopustu in ki bi jih radi trošili pač še vso zimo.

Ni pa še potrebno in tudi ni svetovati, da bi že sedaj obleko zamenjali z zimskimi oblačili. Za debele volnene reči je še čas; pač pa naj bo vedno pri roki jopič, ogrinjalo ali šal, tudi če moramo to ali ono oblačilo kakšenkrat zastoj vleči s seboj. Predvsem je pa vsekakor priporočati toplejše spodnje perilo.

Previdnost je vedno boljša kakor poznejša škoda. Res je, zaradi malega prehlada še ni treba takoj umreti, toda tak pravi »vkoreninjeni« nahod vsebuje klince za številne še sledeče prehlade in najmanj pa mimogrede pomeni izpad na veselju do dela ter na prožnosti. In ravno tega si v današnji dobi, ki ji je potreben vsak ročni gib, ne moremo privoščiti.

Hramba poletne obleke

Poletne obleke ne smemo poljubno shranjevati. Prej jo moramo na vsak način očistiti in osušiti. Paziti moramo vsekakor, da odstranimo vsak madež prej, nego se znajde obleka v zimski omari. Ako to opustimo, se lahko spomladi pripeti, da se stari madeži tako močno ujedo v sukno, da jih potem sploh ne moremo več odpraviti. Marsikateri dober komad je bil že zaradi take nepazljivosti popolnoma pokvarjen. Prav posebno pažnjo zahtevajo pri bluzah in oblekah ona mesta, ki so bila v večji meri prizadeta po znoju, morda pod lehtmi. Tak mesta večkrat odrgnemo s kisom; vse pralne obleke položimo nezlikane v skrinjo.

Praktični migljaji

Pranje svilenih rut. Dobro sredstvo za pranje svilenih rut je navadna krompirjeva voda. Surov krompir nastrgamo in iztisnemo. Dodamo nekaj vode in peremo svilene rute v tej tekočini. Postanejo lepo čiste, barva se ne izgubi in rute dobijo povrh še čudovito lep blesk.

Kako očistimo volneno pohištveno prevleko? Kdor hoče opraviti čiščenje volnenih pohištvenih prevlek, naj da v toplo vodo nekaj salmiakovca in v njej razen tega še raztopi nekaj pralnega mila. V to raztopino naj pomoči snažno krtačo za obleko in nj z njo po progah krtači blazinske reči. S čisto brisačo naj takoj za tem suho odrgne.

Platz! 6. Ich stehe zu Ihrer Verfügung.
7. Mit wem habe ich das Vergnügen zu sprechen?
8. Womit kann ich Ihnen dienen?
9. Gibt es hier eine Bank? Ich möchte mein Geld wechseln!
10. Sprechen Sie bitte laut und langsam, ich verstehe nicht gut.
11. Was wünschen Sie? Ich möchte Kopfwaschen, Haarschneiden und Rasieren.
12. Bitte ein Stück Feinseife! Haben Sie einen Bezugsschein? — Jawohl, hier ist er.

Wörter

Abzug (m) — odtis
Apparat (m) — aparat
Aufnahme (w) — posnetek
Ausflug (w) — izlet
Auskunft (w) — pojasnilo
Auslage (w) — izložba
Ausweis (m) — izkaz
Beleuchtung (w) — razsvetljava
belichten — osvetliti
Belichtung (w) — osvetlitev
Belichtungsmesser (m) — osvetljevalni merilec
Belichtungstabelle (w) — osvetljevalna tabela
beschäftigen — zaposliti
bequem — udoben, -a, -o
bewundern — občudovati
bezahlen — plačati
Bezugsschein (m) — nakaznica
Brustbild (s) — doprna slika
Einfall (m) — domislek
Einladung (w) — povabilo
einstellen — uravnati
entwickeln — razviti
falsch — zabloden
Feinseife (w) — dobro milo
fertig — gotov, -a, -o
Fotoapparat (m) — fotografski aparat
Fotograf (m) — fotograf

Vodni madeži na poliranih ploščah

Ti se dajo odstraniti brez posebnega truda. Dotična mesta posipamo s kuhinjsko soljo, na njo pa kanemo nekaj kapljice vode. Čez nekaj časa ploščo s suknom čisto obrišemo. H koncu pa še podrgnemo z dobro, mehko plutovino. Prejšnji lesk je zopet vzpostavljen.

Tako držijo žimnice dalje časa

Gospodinja se bo gotovo večkrat vprašala, kako bi se dalo podaljšati življenjsko dobo žimnic. Da se te (žimnice) ob posteljnem plošču ne predrgnejo, se vložijo na tega posebna varstvena odeja in le na to odejo pridejo žimnice. Dotična odeja se pritrdi na obeh straneh vložka, da se ne more premikati. Posamezni deli žimnic se morajo od časa do časa obrniti in tudi med seboj zamenjati.

Kaj naj storimo proti krču v mečah in na nogi

Kogar popade krč v mečah ali nogi, naj si krepko drgne koleno in ne bolno mesto, kakor se to često dogaja. Krč bo potem kmalu odšel.

Dokleta za dela pomagajo
berlinski prometni družbi
V okviru vojne pomožne službe nastopajo sedaj kot sprevodnice pri berlinskih prometnih obratih. — Ze izkušni sprevodnik te družbe podučuje svoje bodoče tovarišice pri delu, kako se ravna s tokovodnim drogom. (Presse-Hoffmann, Zander-Multiplex-K.)

VERGRÖßERUNGSGLÄSER

in reicher Auswahl

Dipl.-Optiker C. Kronfuß

Kaasentur! Bahnhofstraße 14

Fotografie (w) — slika, fotografija
fotografieren — slikati, fotografirati
freundlich — prijazen, -a, -o
Frühstück (s) — zajtrk
Gepäcksaufbewahrung (w) — shranitev prtljage
Glanzpapier (s) — sveteči papir
herein! — naprej!
holen — prnesti (kaj)
Hügel (m) — grič
Jagd (w) — lov
jawohl — da
knipsen — sprožiti
Landkarte (w) — zemljevid
laut — glasen, -a, -o
Mahlzeit (w) — južina (kosilo)
Mattpapier (s) — motni papir
mehr als — več kot
Miete (w) — najemnina
Modell (s) — model
Momentaufnahme (w) — trenutni posnetek
Negativ (s) — negativ
öffentlich — javen, -a, -o
Paßbild (s) — legitimacijska slika
Platte (w) — plošča
Regenbogen (m) — mavrica
reichhaltig — obilen (izdaten)
Schallplatte (w) — zvočna plošča
Selbstauslöser (m) — samosprožilec
Sprache (w) — govor, jezik
Straßenbahn (w) — cestna železnica
Todesanzeige (w) — smrtno naznanilo
tun — storiti
Verfügung (w) — razpolaga
zur Verfügung stehen — biti na razpolago
Vergnügen (s) — zabava
Vergrößerung (w) — povečava
wechseln — menjati
Weinachten (w) — božič
wünschen — želei
Zeitaufnahme (w) — časovni posnetek

Občinski komisar opozarja prebivalstvo, da je treba prijaviti vsak porod in vsak smrtni slučaj, in sicer:

Porod mora tekom sedmih dni prijaviti na »Standesamt«:

- a) zakonski oče ali
- b) prisotna babica ali zdravnik ali pa kaka druga prisotna oseba ali pa mati sama ko je za to sposobna.

Za prijavo poroda je treba predložiti sledeče dokumente:

Krstna lista matere in očeta ter poročni list obeh.

Smrtni slučaj mora prijaviti na dan, ki sledi smrti:

- a) predstojnik družine,
- b) oni, v čigar stanovanju se je smrtni slučaj dogodil
- c) slednjič vsakdor, ki je bil pri smrti prisoten.

Za prijavo smrtnega slučaja je treba predložiti mrliško-ogledni list uradnega zdravnika in krstni list umrlega. Tudi ta prijava se mora naznaniti na »Standesamt«.

Ta odredba velja za vse porodne in smrtne slučaje od 1. aprila 1941. dalje. V slučaju, da nekdo ne bi bil prijavil porod ali pa smrtni slučaj, ima to nemudoma nadoknaditi, ker se bo v bodoče vsaka zakasnitev ali opustitev prijave po zakonu kaznovala.

Obenem pa tudi opozarjam, da je treba porod ali pa smrtni slučaj prijaviti seveda tudi na prijavnem uradu.

Občinski komisar:
Dr. Herbert Markgraf l. r.

Kmetijsko gospodinjjski tečaj na Gorenjskem

Začetkom decembra se otvori v novozgrajeni kmetijski šoli Politsch pri Vigaun v Südkärnten 4-mesečni kmetijsko-gospodinjjski tečaj. V tečaju so učenke deležne teoretičnega in praktičnega strokovnega pouka v:

- kuhanju,
- šivanju,
- gospodinjstvu,
- kmetijstvu,
- negi dojenčkov in oskrbovanju bolnikov

ter imajo priložnost, da se naučijo nemškega jezika.

Učenke stanujejo za dobo tečaja v šoli Politsch (okraj Radmannsdorf). Oskrbovalnina znaša mesečno RM 35,—, razen tega je za vso dobo tečaja vložiti šolnino v znesku RM 10,—.

Gospodinjjski tečaj je namenjen za kmečka dekleta v starosti od 17—25 let. Prijave je poslati potom Gemeindegewerkschaft-a na pristojni Ernährungsamt A (Kreisbauernschaft) pri Političnem Komisarju. Prijavi je priložiti prepis zadnjega spričevala.

Za manj premožne tečajnice je predvidena denarna podpora.

Podrobna pojasnila oziroma poziv k otvoritvi šole prejmejo zanimanke za tečaj pravočasno potom pristojnega prehranjevalnega urada A (Ernährungsamt A, Kreisbauernschaft).

Der Chef der Zivilverwaltung
in den besetzten Gebieten Kärntens und Krains
Abt. Ernährung und Landwirtschaft
gez. Geyl.

Buntwarenweberel

Färberel u. Appretur

Hribernik & Comp.

Textilindriegesellschaft m. b. H.

St. Veit a. d. Sava

Keramische Industrie

KOSMAC
FRANZ
SPEZIALOFEN
ERZEUGUNG

MANNBURG

Občinski komisar opozarja prebivalstvo poslednjič, da takoj prijavi stanovanjskemu uradu, ki se nahaja v pritličju mestne hiše, vsako prazno sobo, stanovanje ali lokal. Nadalje opozarja na razglas političnega komisarja, glasom katerega nihče ne sme sam oddajati sob, stanovanj ali lokalov, temveč je za to edino upravičen stanovanjski urad.

Osebe, ki se v bodoče ne bodo ravnale točno po tem razglasu, bodo kaznovane.

Nihče ne sme nastaniti kako osebo, ne da bi ista imela nakaznico stanovanjskega urada.

Občinski komisar:
Dr. Herbert Markgraf l. r.

Kärntnerische Landeshypothekenanstalt

Klagenfurt, Domgasse 3 - Fernruf 2416, 2417

Das Geldinstitut des Gaues

Gewährung von Darlehen gegen grundbücherliche Sicherstellung für Neubauten, Althausbesitz und Landwirtschaften.

Gewährung von Gemeindegeldlohen und reichsverbürgten Darlehen.

Entgegennahme von Spareinlagen und Kontokorrenteinlagen, Verkauf von Pfandbriefen und Kommunalschuldscheinen.

Heftung des Reichs Gaues Kärnten.

DAMEN- UND HERREN-MODE LEDERTASCHEN

Johann
Wendling
Krainburg

Elektromotoren Geräte

BELEUCHTUNGSKÖRPER

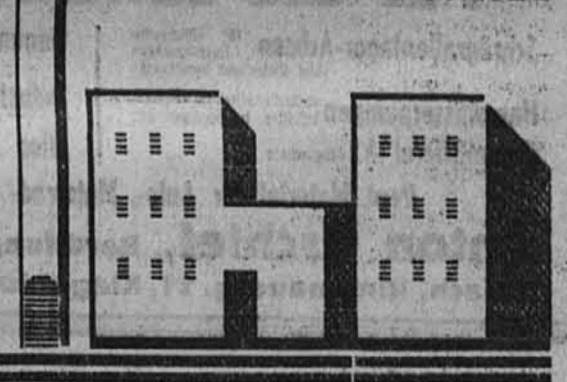
Installationen von

F. Czernowsky

Elektroniker - Klagenfurt

Leinenindustrie A. G.

JARSCHKE
POST DOMSCHALE

Friedrich Jungbauer Lebensmittel-Großhandel

Klagenfurt, 10.-Oktober - Strasse 28
Fernruf 17-73

Lager in: Klagenfurt, Kühnsdorf
Villach, Friesach

Rudolf Sicherl

SPEZEREI UND
KOLONIALWAREN-
HANDLUNG

Laak a. d. Zaier

ALPENLÄNDISCHE
ZUCKERWARENFABRIK

Gelautz
&
Köffler
Klagenfurt

Sozialversicherungskasse
für die besetzten Gebiete Kärntens
und Krains in Krainburg

Bekanntmachung!

Das öffentliche Bad in der Sozialversicherungskasse Krainburg bleibt für die Zeit vom 22. Oktober 1941 bis 5. November 1941 wegen dringender Umbauarbeiten geschlossen.

Der Leiter
gez. Anton Tropper
Verwaltungsdirektor

EIBL & WONDRAK

Landmaschinen u. Geräte
WIEN 20, Dresdner Straße 27

liefert:

- „Hassia“ Drillmaschinen, Vielfachgeräte, Rübenschneider,
- „Claas“ Stroh- und Heupressen,
- „DKW“ Einbaumotore,
- „Mengele“ Breitreder.

Nimm
DARMOL
Du fühlst Dich wohl

Der Anker

Allgemeine Versicherungs-Aktiengesellschaft
Wien

betreibt nach wie vor den Abschluss von Lebensversicherungen in **Südkärnten**

Vertretung in Südkärnten
Josef Gostinčar, Domschale.

✱

Werber werden ständig aufgenommen
jeden Montag von 14—17 Uhr
in Wir bei Domschale Nr. 56.

Medić - Miklavc

Zwischenwässern

TEXTILFABRIK

G. m. b. H.

Spinnerei - Weberei
Bleicherei - Färberei
Appretur

Wir suchen für unsere Angestellten

möblierte Zimmer

in Krainburg und näherer Umgebung.

Jugočeška Krainburg

Angebote schriftlich erbeten.

*Das ist dem
Obstillen
Dr. Fraiss
Kindermittel*

LANNINFABRIK

G. M. B. H. - ZWISCHENWÄSSERN

Herstellung folgender Gerbstoffe:
Pinotan N, Pinotan CC, Pinotan CC Sp, Fichtenrindenextrakt, Kemothan TF u. TC, Summach etz.

Laufender Einkauf jedes Quantums Fichtenrinde

Immer das Neueste in schönen

Handarbeiten

Strickwolle — Garne

Feine Wäsche

OTTO WILHELMER

Klagenfurt, Bahnhofstrasse 9 u. 19

Ruf 3333 und 3563

Landwirtschaftliche Bedarfsartikel

FRANZ NAPOTNIK

Eisen- und Farbenhandlung
Kalk- und Zementniederlage

Klagenfurt, Kreidler Str. 9
Telefon 5009

Gummistempel

Siegelmarken — Emailschilder

liefert rasch und sauber

Theodor Rabitsch, St. Veit a. d. Save

Für die Landwirtschaft:

Schräggrollenlager-Achsen für luftbereifte Gespannwagen samt Räder und Bereifungen

Hauswasserpumpen vollautomatisch mit Wasserbehälter, Handpumpen Rex

Gummistiefel mit Bezugschein

Gummischürzen von RM 2 — bis RM 14 — frei

Industrie- u. Spiralschläuche aller Art

Rept.-Material für Auto-, Motorrad- und Fahrradreifen.

Anton Gschiel, Bereifungen u. techn. Waren
Villach, Ringmauerg. 11, Klagenfurt, Otto-Planetta-Pl. 1

KÄRNTNER EISEN- UND EISENWAREN-GROSSHANDEL

FILLI & CO.

Klagenfurt, Bahnhofstraße 6

Raiffeisen-Zentralkasse Kärnten

eingetragene Genossenschaft mit beschränkter Haftung

Klagenfurt, Stuttgarter Platz 5

Geldausgleichsstelle des landw. Genossenschaftswesens.

Ch. Grollitsch & Co.

Kohlengrosshandel

Klagenfurt, Fröhlichgasse Nr. 40

Ruf Nr. 2823, 2824

VSI KMETJE NABAVLJAJO SVOJE POTREBŠČINE NA

**krmi
semenih
umetnih
gnojilih
strojih**

PRI

KMETIJSKIH ZADRUGAH

Vsak kmet naj se takoj zglati pri kmetijski zadrugi, ki je zanj pristojna!

Krainburg
St. Georgen
Laak
Domschale
Kerschdorf bei Eisern
Göriach bei Veldes
Mitterdorf bei W. Feistritz
Lom bei Neumarkt
Radmannsdorf
Woch. Feistritz
St. Martin bei Littai
Unterdrauburg
Prävali

Ganz Elektrowerkstätten

Ing. F. Dullnig, Klagenfurt

Pischeldorfer Strasse 4 • Telefon 18-22

Bau: Elektrische Kraftanlagen
Freileitungen usw.

Reparaturen: Elektr. Maschinen, Motoren jeder Art und Grösse

Ankauf: Gebrauchte Motoren, Transformatoren, auch schadhafte Maschinen

Spielwaren

Kinderwagen

Kinderbetten

GRÜNER

Klagenfurt, Bahnhofstr.